

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಜಿಲ್ಲಾಶಾಸ್ತ್ರ ಉಚಿತವಾಗಿ (ತರಬೀತಿ ಕೈಗಿಡಿ)

ಇಂದ

ಡಾ| | ಆರ್.ಸಿ.ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಭಾ.ಅ.ನೇ.

ಅಪರ ಪ್ರಥಾನ ಮುಖ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ
ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮಂಡಳ

ಡಿಸೆಂಬರ್ – 2007

ನಲಮಹಡಿ, 'ವನವಿಕಾಸ', 18ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 03.

ಫೋನ್.ನಂ.23448783, ಫೋನ್.080-23440535,
Email:kbb.kar@gmail.com, Web:kbbindia.org

ಮುನ್ಮುಡಿ

ಭಾರತ ದೇಶವು ಅಗಾಧ ಜೀವವೈವಿದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುಹಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಹನ್ನರಂತು ಮಹಾ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ 25 ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಎರಡನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. (ಮಾರ್ಚ್ ಹಿಮಾಲಯ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು). ಮನುಕುಲದ ಉಳಿವಿಗೆ ಪರಿಸರದ ಸಮರ್ಪಾಲನಕ್ಕೆ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅತ್ಯುಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಜೀವವೈವಿದ್ಯವನ್ನು

ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಅವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ನಾಶದಿಂದ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನವಕ್ಕೆ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಇಂದ ಅನೇಕ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ನಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಸಮುದಾಯವು ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಂಡು 1992ರ ಜೂನ್ 5 ರಂದು ಬೆಂಜಿಲ್ ದೇಶದ ರಿಯೋ ಡಿ ಜನ್ಯೇರೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭೂಶ್ರಾಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಅಂಕಿತ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಜೀವವೈವಿದ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾರ್ಥಕೋಮಿಟ್ಟವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಆಶಯಗಳಾದ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಅವುಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭಗಳ ನಿವ್ಯಾಪಕಾತ ಮತ್ತು ನಾಯಿ ಸಮೃತ ಹಂಚಿಕೆ ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜೈವಿಕವೈವಿದ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ 2002ನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾಲ್ಯಾಂಯನ್ಯಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜನತಾ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ದಾಖಲಾತಿ ಸಿದ್ದಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಟಿ.ಸಿ. ತಾರಾನಾಥ್, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ (ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ) ಇವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಯ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ (ತರಬೇತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ) ಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾಮಾರ್ಗಕಾರಿ ಸ್ಥಾನದಾಗಿದೆ.

(ಡಾ. ಆರ್.ಸಿ.ಪ್ರಜಾಪತಿ)

ಅಪರ ಪ್ರಧಾನ ಮುಖ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ

ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕನಾಡಕ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಮಂಡಳ

ಪೈಡಿಟ್ಯಾಯ ಜೀವ ಸಂಕುಲ ಹೈವಿಧ್ಯದ ಆಗರ. ಜಗದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಾನವ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಭೂತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುದಿನ ಅಥಾರವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅಗಾಧವಾದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜೈವಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯು ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣಕ್ಕುನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣಿಗಳು ಜೀವಿಗಳು ಹೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾತಾವರಣಕ್ಕುನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ವಂಶವಾಹಿಗಳು ಹೊಸ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವಗಳ ಪರಿಸರದ ಹೊಡನಾಟಿ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಜೀವವಿಕಾಸದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಜೀವನಾಧಾರ ಘಟಕಗಳಾದ ನೆಲ, ಜಲ ಮತ್ತು ವಾಯುಗೊಳಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜೀವಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವಮಯವಾದ ಭೂಮಿಯ ಗೋಳಕ್ಕೆ ಜೀವಗೋಳ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯನ ಶಕ್ತಿ ಜೀವಜಗತ್ತಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಲ್ಲದೆ, ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಸಂಚಯನ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿಯ ನಿರಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಅಖಂಡ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯ ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಜೀವಭೂರಾಸಾಯನಿಕ ಚಕ್ರ ಕಾರಣಭೂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮೃದ್ಧ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಉಪಯೋಗ, ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದಲೂ ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನುರುತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಂಶವಾಹಿ ಹೈವಿಧ್ಯ (Genetic Diversity) ಪ್ರಭೇದ ಹೈವಿಧ್ಯ (Species Diversity) ಮತ್ತು ಜೀವವಾಸಿಗಳ ಹೈವಿಧ್ಯ (Eco system Diversity).

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಜೀವ ರಾಶಿಯ ಒಟ್ಟು ಹೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಹದ್ದತ್ತಿ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಈ ಹೈವಿಧ್ಯ ವಂಶವಾಹಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಪ್ರಭೇದಗಳಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಜೀವವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಕೇವಲ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ವಂಶವಾಹಿ ಅಥವಾ ಜೀನುಗಳ ಹೈವಿಧ್ಯ (Genetic Diversity)

ಮಾಪು, ಭತ್ತು, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿ ಸಿಂಹ, ಹುಲಿ, ಕರಡಿ ಬೆಕ್ಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ತಳಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲಾ ತಳಿ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಅವುಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಜೀನುಗಳ ಹೈವಿಧ್ಯ. ಜೀವ ಜಾತಿಯೋಂದರ ಪ್ರತಿ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಪ್ರಮೀಶಿಪ್ಪೆ ಜೀನುಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವ ಜಾತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಜಾತಿಯೋಳಿಗಿನ ತಳಿಗಳ ನಡುವಿನ ಹೈವಿಧ್ಯನಾಗಳಿಗೆ ಜೀವಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಕಣಗಳಾದ ಜೀನುಗಳೇ ಕಾರಣ ಇದನ್ನೆ ವಂಶವಾಹಿ (ಜೀನು) ಹೈವಿಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು. ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ತಳಿಗಳಿರುವುದು ಹಂತವಿನ ತಳಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು ಈ ಬಗೆಯ ವಂಶವಾಹಿ ಹೈವಿಧ್ಯದಿಂದಾಗಿದೆಯೇ.

ವನ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಜೀನುಗಳ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ವಂಶವಾಹಿ ಹೈವಿಧ್ಯ ಇತ್ತಿಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಸೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಜೀನುಗಳನ್ನು ಔಷಧಿ ತಯಾರಿಸಲು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಜೈವಿಕ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಭೇದ ಹೈವಿಧ್ಯ (Species Diversity)

ಪ್ರಭೇದ ಜೀವಿ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಂತ. ಒಂದೇ ತರಹದ ಜೀನುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂತಾನಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಫಲಿತ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನುಂಟಿಗೆ ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳು ನುಂಟಿಗೆ ಪ್ರಭೇದ ವೈವಿಧ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಭೇದ ಸಮೃದ್ಧಯೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದೇನಷ್ಟಿದ ದೇಶದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರಭೇದ ವೈವಿಧ್ಯದಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1.7 ಮಿಲಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು 10 ರಿಂದ 15 ಮಿಲಿಯನ್ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೀವವಾಸಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ (Eco system Diversity)

ಶತಕೋಣಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜೀವಿಗಳು ಹರಣ್ಣರ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಅಳ್ವಿಕ ಘಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಚೆಲನಶೀಲ ಕ್ರೀಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರೀಯೆಗಳಿಂದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಉಗಮ ಜೀವವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಜೀವಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಘಟಕಕ್ಕ ಜೀವವಾಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚೆಲನಶೀಲ ಭೂಮಿಯ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಮರುಭೂಮಿ, ಕಾಂಡ್ಲವನ, ಜಾವುಗುಪ್ರದೇಶ, ಕೆರೆ, ಹೊಳೆ, ಸಾಗರ ಇತ್ಯಾದಿ ನೇರಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವಾಸ ಘಟಕ ಇತರ ಜೀವವಾಸಗಳಿಂದ ರಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಜೀವವಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಲವು ಹೆಚ್ಚೇರ್ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಚ್ಚೇರ್ ಭೂ ಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಿರುಬಹುದು. ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಭೂಭೌಗೋಳಿಕ ಜೀವ ಹೊಷಟ ಘಟಕಗಳಾದ ನೆಲ, ಜಲ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಜೀವವಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಜೀವಾಳಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಜೀವಾಳಾಸ ವೈವಿಧ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಾಣಗಳು (Hotspots of Biodiversity)

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಮಾನನಾಗಿ ಹಂಚಿಗೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಭೂಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಗ್ಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕೆಲವು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು (ಎಂಡಮಿಕ್) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 1998 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ಲ ಪರಿಸರ ತಜ್ಞ ನಾಮ್ರನ್ ಹೇಳಿಯರ್ ರವರು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೆಲೆಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. (Reports of Biodiversity) ಅದಕ್ಕುನ್ನಗುಣವಾಗಿ ಈ ಮನ್ನಣಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವೊಂದು ಕನಿಷ್ಠ 1,500 ಸೀಮಿತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿರಬೇಕು. ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮಾನವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಅವಾಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ (ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು 34 ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಾಣಗಳಿವೆ). ನೆಲೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 25 ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೂರ್ವ ಹಿಮಾಲಯ ಮತ್ತು ಹೆಟ್ಟಿಮು ಘಟ್ಟಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವೇದಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವಾಗಿ ಸಂಪದ್ಧಿರಿತವಾದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಿರಿಮೀಯಿಂಜ್ಞಾನಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವೋಽಂಷಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿರುವಂತಹ ಅಂತರ್ಗತ ಗುಣವುಳ್ಳ ಉಷ್ಣವಲಯ ಮತ್ತು ಉಪ ಉಷ್ಣವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸಾಫ್ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಅದುದರಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಹನ್ನೆರಡು ಬೃಹತ್ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಜೀವರಾಶಿ ಅಗಾಧ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬರಿಕಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಿಂದ ಸಾಗರದ ಬೃಹತ್ ನೀಲ ತಿಮಿಂಗಲಗಳವರೆಗೂ ವಿಸ್ತಾರ. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಾನವರ ಹಾಲಿಗಂತೂ ನಿಧಿಯ ಭಂಡಾರ ಆಹಾರ, ಜೈವಧಿ ಕೃಷಿ ಜಾಡೋಗಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳು ವಿವಿಧ ಜೀವ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಂದಲೇ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಸ್ಯ ಷೈವಿಧ್ಯದ ಉಪಯೋಗಗಳು:

ಭತ್ತ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ತುಳಿಗೆ ಗಂಧ, ಸಂಪಿಗೆ ನೀಂಬೆಹುಲ್ಲು ಇವುಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಜಾರ, ನೀಲಿ, ಹಳದಿ, ಕಾಡುಗೇರು, ಸಪ್ಪಾನ್, ಬೆಂಬ್ಬಲೆ, ರಕ್ತ ಜಂದನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಳಲೆ, ತಾರೆ ಮರಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಚೆಮ್ಮ ಹೆದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರಿಜಾಲಿ, ಧೂಪ, ಮಡ್ಡಿಸಾಂಬ್ರಾಣಿ, ಗುಗ್ಗಳ, ದಿಂಡಿನ, ಬೂರುಗ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅಂಟು ಮತ್ತು ರೆಸಿನೊನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆತ್ತ ಮತ್ತು ಬಿದರನ್ನು ನುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾತಾಳಮರ, ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಕಿತ್ತಾಳಿ, ನೆಣಬು, ಎಡಮೂರಿ ನಾರನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ತೆಂಗಿನಿಂದ ನಾರನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಭಾರತೀಯ ವೈಧ್ಯ ಪದ್ದತಿಗಳಾದ ಸಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅಯುವೇದ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಧಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗ ಅವಾರ ಟಿಕ್ಸ್‌ನ್ ಬಕ್ಕೆಟಾವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟೆ ಜನಾಂಗಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಜೈವಧಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು 600ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಜೈವಧಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಾದ ಸರ್ವಾಗಂಧ ರಕ್ತದೊತ್ತದ, ಹೃದಯದ ಶಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಮಷ್ಣ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶಿಲಿಂದ್ರಗಳು (ಬೂಷ್ಟು) ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಅವುಗಳು ಗಾಳಿ, ನೀರು ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯುವ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಹೇಳಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಕನಾಟಕದ ಜೀವವಾಸವು ಶಿಲಿಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಶಿಲಿಂದ್ರ ವೈವಿಧ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು (ಕೊಳೆಯಿಸುವಿಕೆಗೆ) ಮಹತ್ವದ ಹಾತ್ರ ಪರಿಸಿ ಮಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ನಿಸರ್ಗದ ಶುಚಿಕರಣಕ್ಕು ಮಹತ್ವದ ಹಾತ್ರ ಪರಿಸುತ್ತದೆ. ಸೀತಾಳೆ ಬೀಜದ ಅಂಕುರಕ್ಕೆ ಶಿಲಿಂದ್ರ ಸಸ್ಯಗಳು ಮಹತ್ವದ ಹಾತ್ರಪರಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರಿಗಂಟಿ ಬೆಳೆಯುವ ಶಿಲಿಂದ್ರಗಳು ನೀರು ಮತ್ತು ಪೊಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹತ್ವದ ಹಾತ್ರ ಪರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಯಿಕೊಡೆಯನ್ನು ರುಚಿಕರ ಮತ್ತು ಪೊಷಕಾಂಶಯುಕ್ತ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ನಾಯಿಕೊಡೆಯನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶೀಲಿಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಬಾನಿಕೆ ಅಮ್ಲ ಅಲೋಹಾಲ್, ವಿಟಮಿನ್, ಕಳೆನಾಶಕ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಶೀಲಿಂದ್ರಗಳಿಂದ ಸೈಕ್ಲಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೀನ್ ಎಂಬ ಜೈವಧರನ್ನು ಅಂಗಾಂಗ ಕೆಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಣಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಉಪಯೋಗಗಳು:

ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳು ಮಾನವರಿಗೆ ಬಹುಪರೋಗಿ, ಮಾನವನು, ಅಡು, ಕುರಿ ಕೋಳಿ, ಬಾತುಕೋಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಕನಾಟಕದ ಕೇರೆ ಕಾಲುವೆಗಳು ಮಿನುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ ನಮ್ಮೆಡಿಯ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜಲಚರಗಳು ವಿನಾಶದಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ ಹಾವುಗಳ ಮತ್ತು ಮೊಸಳೆ ಚೆಮ್ಮೆಗಳಿಂದ ಪನ್ಮು ಮತ್ತು ಕೈಚೀಲಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇ ದಂತಗಳನ್ನು ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ ವಿಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೂದ್ಯಮದ ಮುಖ್ಯ ಆಕಣಣಿಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಜೈವಧರಗಳ ಪರಿಣಾಮ ವಿಷದ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ಕಾರಾಡಲು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವುಗಳು ಇಲಿಗಳ ಸಂತಕಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವನು ಬಳಿಸಿ ಬಿಸಾಡಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಾಯಿ ಕಾಗೆಗಳು ತಿಂದು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ, ಉಡುಪು ಮನರಂಜನೆ ಜೈವಧರ ಇತ್ಯಾದಿ ದೋರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನೇ, ಹನು, ಎತ್ತು, ಕುದುರೆ, ಮತ್ತು ನವಿಲು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕृತಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಫಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ಗುಂಪು ಮಹತ್ವದ ಸಾಫಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದ್ಯತೆಯ ಸಾಫಿ ಜೀನು, ರೇಷ್ಮೆಹುಳು, ಅರಗು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಡಾಹಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಾಗಸ್ವರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಹೀಡಾಹಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿಯುಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಮಲೇರಿಯಾ ಮತ್ತು ಅನೆಬಾಹು ರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡುವದರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೊಣಗಳು ಕಾಲರ ರೋಗಾಳಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತಾರೆ. ಜೀನು ಸೊಣಗಳು ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಲ್ಯುವ್ಯಳ್ಳ ಜೀನನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ಸಮಗ್ರ ಹೀಡಾಹಾರಿ ಕೀಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತವು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ನಾಡು ಭಾರತವು ಮಹಾ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಲಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 2.5ರ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 7.8 ರಷ್ಟು ಜಗತ್ತಿನ ದಾಖಲಿಸಿದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತವು ಸಮೃದ್ಧ ಜೀವರಾಶಿ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತವು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಭಾಗಿದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಹೇಳೆ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾಗಿದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಅಯ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟನೋಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅರ್ಥಕಲ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭಂಶದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷತಾತ ಮತ್ತು ನಾಯಕ ಸಮೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವು ಹಲವು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಹೇಳೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ಥಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅಧಿನಿಯಮು 2002ರ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಜೀವಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಚಿವಿಗಳೊಳಗಿನ ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಭೇದಗಳೊಳಗಿನ ಅಥವಾ ಪ್ರಭೇದಗಳ ನಡುವಿನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಜೀವ ರಾಶಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

(ಎ) “ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ” ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಜೀವಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಂಟಾಗುವ ಸಚಿವಿಗಳೊಳಗಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಭೇದಗಳೊಳಗಿನ ಅಥವಾ ಪ್ರಭೇದಗಳ ನಡುವಿನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(ಬಿ) “ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು” ಎಂದರೆ, ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಗಳು, ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಥವಾ ಸಮರ್ಥ ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳ ಅವುಗಳ ವಂಶವಾಹಿ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (ಮೌಲ್ಯವರ್ದಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಹೊರತುವಡಿಸಿ) ಅದರ ಮಾನವ ವಂಶವಾಹಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

(ಸಿ) “ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಳಕೆ” ಎಂದರೆ, ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಕಿಣ್ಣ, ಆಹಾರ ಸುಖಾಸನ, ಪರಿಮಳ, ಪ್ರಸಾರಣ, ಎಮಲ್ಲಿಫ್ಲೈಯರ್ (ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ), ಬಲಿಯೋ ರೆಸಿನ್ಸ್, ಬಣ್ಣಗಳು, ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಂಶವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವುಂಟು ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ವಂಶವಾಹಿಗಳಂತಹ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ, ಬಳಕೆಗಳು, ಆದರೆ ಇದು ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ, ಹೆಸ್ಪರ್ನಗಾರಿಕೆ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ, ಅಥವಾ ಜೀನು ಸಾಕಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಥವಾ ರೂಡಿಗತವಂತಹ ತೀಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

(ಡಿ) “ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ” ಎಂದರೆ, ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ದೀಘಕಾಲಿಕ ಅವನತಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಈಗಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗ ಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಗೆಸಲು ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು.

(ಇ) “ಮೊಲ್ಯೆ ವರ್ದಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು” ಎಂದರೆ, ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲಾಗದಂತೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆಡಿನಲಾಗದಂತೆ ನನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಸಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು.

(ಎಫ್) ಕೆಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ
ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು:-

ಭಾರತದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಜೆಯಾಗಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ, ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಗೆ ಖೂರ್ವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಹರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಬೆಳೆಗಾರರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ನ್ಯಾಯಿ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮುದಾಯ ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕೇಮರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಜಿ) ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು:

ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಹಾಗಿರುತ್ತವೆ:-

(ಹೆಚ್) ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಅದರ ಘಟಕಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭಗಳ ನಾಯಕ ಸಮೂತ ಹಂಚಿಕೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಲಹೆ ನೀಡುವುದು.

(ಇ) ಯಾವುದೇ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಇತರ ರೀತಿಯ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ವಿನಿಯೋಧನುವುದು.

(ಜೆ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದಾಂಥ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

(ಕೆ) ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರ:-

(ಎಲ್) 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ಭಾರತದ ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕ ಅಥವಾ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಿರುವ ನಂಘ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ರಾಜ್ಯ ಜ್ಯೇವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ವ ನೂಚನೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎಮ್) 1ನೇ ಉವ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಸ್ಪೇಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ರಾಜ್ಯ ಜ್ಯೇವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅದು ಯುಕ್ತವೆನಿಸ ಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನಂತರ, ಅದು, ಅಂಥ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಜ್ಯೇವಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಲಾಭಗಳ ನ್ಯಾಯ ಸಮೃತ ಹಂಚಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗ ಶಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು, ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬಹುದು.

ಪರಂತು, ಬಾದಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಎನ್) ಮೂರ್ವನೂಚನೆಗಾಗಿ (1)ನೇ ಉವ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗೊಪ್ಯವಾಗಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಮೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶರಹಿತವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಒ). ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಪರಂಪರಾಗತ ತಾಣಗಳಿಂದ:-

- (೧) ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು, ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿಕಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಈ ಅದಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಪರಂಪರಾಗತ ತಾಣಗಳಿಂದು ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು.
  - (೨) ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪರಂಪರಾಗತ ತಾಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಬಹುದು.
  - (೩) ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು, ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಅಥವಾ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕೂದ್ದು.
- (ಓ) ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ:-
- (೧) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ನಿಕಾಯವು ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಆವಾಸಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಭೂ ಸಂತತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನಾಟಿ ತಳಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ತಳಿಗಳು, ಪಳಿಗಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅವುಗಳ ತಳಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯ ಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವುಗಳ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ಪರಿಚಯವು ಸೇರಿದಂತೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ದಾಖಲಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕೂದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ:-

- ಎ) 'ಕೃಷಿ ತಳಿ' ಎಂದರೆ ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಸಾಯದ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಅಥವಾ ಬೇಸಾಯದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ತಳಿಯ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದ.
- ಬಿ) 'ನಾಟಿ ತಳಿ ಪ್ರಭೇದ' ಎಂದರೆ ರ್ಯಾತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ, ಬೆಳೆಸಿದ ಮತ್ತು ಅವರ ನಡುವೆ ಅನೊಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ವಿನಿಯುಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದ.
- ಸಿ) 'ವನ್ಯ ತಳಿ' ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ರ್ಯಾತರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಉತ್ತರಾದಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೂರಾತನಕಾಲದ ಕೃಷಿ ತಳಿ.

- (೨) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಪ್ರಾದಿಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿ ಗಳು, ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ದೊರೆಯುವಂಥ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನದ

ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸುವಾಗ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದು.

(ಇ) ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯು, ತನ್ನ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಶುಲ್ಕರೂಪವಾಗಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.

(ಕ್ಷ್ಯಾ) ಸ್ಥಳೀಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ದಿಯ ಬಳಕೆ:-

(ಒ) (ಅ)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಿಸುವುದ್ದೀರ್ಘ, ಸ್ಥಳೀಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ದಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕುದು.

(ಆ) ನಿರ್ದಿಯನ್ನು,ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿಕಾಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಳಸತಕ್ಕುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಬಳಕೆಯು ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸುಸಂಗತವಾಗುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕುದು.

(ಆರ್) ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ:-

ಸ್ಥಳೀಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ದಿಯ ಅಭಿರಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿವರವನ್ನು ನೀಡುವತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸತಕ್ಕುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕುದ್ದು.

(ಎನ್) ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ:-

ಸ್ಥಳೀಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ದಿಯ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು, ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾಲೇವಿಪಾಲರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ,ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕುದ್ದು ಮತ್ತು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ದಿಯ ಅಭಿರಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅದರ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನ ವರದಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿಕಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕುದ್ದು.

(ಟಿ) ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರದಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು:-

41ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಾಫ್ತಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾಯಿಯ ನಿಕಾಯವು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 45 ಮತ್ತು 46ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಶೋಧಕನು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪರದಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಯಿ ನಿಕಾಯದ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(ಯು) ದಂಡನೆಗಳು:-

- (1) 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಥವಾ ೪ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಥವಾ ೬ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಭಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ದುಷ್ಪ್ರೀರಿಸಿದ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ವಿಸ್ತೃತಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾಗ್ರಹ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನಾರ್ಥ ನಾಗತಕ್ಕದು ಮತ್ತು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಹಾನಿಯು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ್ದರೆ, ಹಾನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಎರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡನೀಯ ನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.
- (2) 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಭಂಧಗಳನ್ನು ಅಥವಾ 24ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ದುಷ್ಪ್ರೀರಿಸಿದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾಗ್ರಹ ವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಏದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಎರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ನಮೂನೆ - I

(ನಿಯಮ 14ನ್ನು ನೋಡಿ)

1. ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯಲು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಜ್ಞ ನಮೂನೆ.

ಭಾಗ - ಎ

- (i) ಅಜ್ಞದಾರನ ಮೂರ್ಖ ವಿವರಗಳು

- (ii) ಹೆಸರು
- (iii) ಖಾಯಂ ವಿಳಾಸ
- (iv) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ / ಏಜೆಂಟ್ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ
- (v) ಸಂಸ್ಥೆಯ ರೂಪುರೇಷೆ (ಅಜಿಕಾರನು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ)
- ದಯವಿಟ್ಟು ಅಡಿಪ್ರಮಾಣಿತ ಸೂಕ್ತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ.
- (vi) ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ವರೂಪ
- (vii) ಅವೆರಿಕ್ ಸಂ.ನ.ದ ಡಾಲರೋನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಹಿವಾಟು

2. ಕೋರಿಯವ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶದ ಮತ್ತು ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುವಂಥ ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುವಿನ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ
- ಎ) ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗುರುತು(ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು), ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಳಕೆ;
  - ಬ) ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಳ;
  - ಸಿ) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ (ಮೌಲಿಕ/ದಸ್ತಾವೇಚಿಯ) ವಿವರಣೆ/ಸ್ವರೂಪ;
  - ಡಿ) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ಗುರುತಿಸಲಾದ
  - ಇ) ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ನೀಡಿ)
  - ಎಫ್) ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಸಮಯಾವಧಿ;
  - ಜಿ) ಆಯ್ದುಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಪನಿಯು ಅಡಿಕಾರ ನೀಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯರು ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ;
  - ಹೆಚ್) ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅದರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಪಡೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಳಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗ್ಗಾಗಿ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ;
  - (ಎ) ಯಾವುದೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಫೆಟ್ಕಾಂಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದೇ
3. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಜ್ಜಿವಂಥ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳು.
4. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ಗಮ್ಯ ಸಾಫ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥ ಸ್ಥಳದ ಗುರುತು.
5. ಅಜಿಕಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಆತ/ಆಕೆ ಸೇರಿದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ, ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಬಹುದಾದ, ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಡೆದ ಪೇಟೆಂಟ್ ನಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭ ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಲಾಭಗಳು.

6. ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಆತ / ಆಕೆ ನೇರಿರುವಂಥ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಹುದಾದ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ದೊರೆತ ಜ್ಯೋತಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು.
7. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಭಾರತ / ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಂದಾಜು.
8. ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಏಣಣಗಳು.
9. ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಮಾಹಿತಿ.

ಭಾಗ - B : ಫೋಷಣೆ

ನಾನು/ನಾವು

- ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಪ್ರತೀಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
  - ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
  - ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಜೀವಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಎದುರಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
  - ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ವೇಲೆ ಪ್ರತೀಕೂಲವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
- ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಫೋಷಣೆಯನ್ನೇ/ವೇ.

ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು / ನಾವು ಫೋಷಣೆಯನ್ನೇ/ವೇ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ದೋಷ ಏಣಣ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಾನು/ವು ಜಾಬ್ಬಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೇ/ವೇ.

ನೆಹಿ

ನ್ಯಾಳ್:

ಹೆಸರು

ದಿನಾಂಕ:

ಪದನಾಮ

ನಮೂನೆ-II

(ನಿಯಮ 17ನ್ನು ನೋಡಿ)

ಎಂಜ್ಯೂ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದೇಶೀ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ, ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ, ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜ್ಯೋತಿಕವೈಲಿಂಗ್ ಪ್ರಾದಿಕಾರದ ಏಣಣನುವೋದನೆ ಕೋರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ಅರ್ಜಿ.

1. ಅರ್ಜಿದಾರನ ಏಣಣ ವಿವರಗಳು:

- i) ಹೆಸರು
- ii) ವಿಳಾಸ
- iii) ವೃತ್ತಿಯ ರೂಪರೇಣೆ

iv) ನಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಯೋಜನೆ(ದಯವಿಟ್ಟು ಅಡಿ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಸೂಕ್ತ ದಸ್ತಾವೇಜಿಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)

2. ನಡೆಸಲಾದ ಸಂಶೋದನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ವಿವರಗಳು.
3. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನದ ವಿವರಗಳು.
4. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದಂಥ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶ.
5. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ/ಸಮುದಾಯ.
6. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳು.
7. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ/ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳು.
8. ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ವಾಣಿಜೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ/ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗ ಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ವಿವರಗಳು.
9. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೋರುವ ಅಜ್ಞಾದಾರನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗ ಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ವಿವರಗಳು.
10. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೋರುವ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸ್ವೀಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾದಾರನ ನಡುವೆ ಆಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಒಷ್ಣಂದ ಅಥವಾ ಒದಂಬಡಿಕೆಯ ವಿವರಗಳು.

ಘೋಷಣೆ

ಅಜ್ಞಾದಾರನ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು/ನಾವು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೇ/ವೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು/ದೋಷಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಾನು/ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿ ರುತ್ತೇನೇ/ವೆ.

ನಂಖಿ

ನಂಖಿ:

ಹೆಸರು

ದಿನಾಂಕ:

ಪದನಾಮ

ನಮೂನೆ- III

(18ನೇ ನಿಯಮವನ್ನು ನೋಡಿ)

ಬೌದ್ಧಕ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕಪ್ರೇವಿಧ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಹೊರ್ಚ ಅನುಮೋದನೆ ಕೋರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ.

1. ಅರ್ಜಿದಾರನ ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳು

- i) ಹೆಸರು
  - ii) ವಿಳಾಸ
  - iii) ವೃತ್ತಿಯ ರೂಪರೇಣೆ
  - iv) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಯೋಜನೆ (ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಿ ಪ್ರಮಾಣೇಕರಿಸಿರುವ ಸುಸಂಗತ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)
2. ಬೌದ್ಧಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಕೋರಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿವರಗಳು.
3. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನದ ವಿವರಗಳು.
4. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಭೌಗೋಳಿಕಸ್ಥಳ.
5. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರೆಂದು ಗುರುತಿ ಸಲಾದ ಯಾರೇ ವೃತ್ತಿಯ / ಸಮುದಾಯದ ವಿವರಗಳು.
6. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳು.
7. ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಾಣಿಜೀಕರಣದಿಂದ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಾಗಿಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವ್ಯೋಜನಗಳ ವಿವರಗಳು.

ಘೋಷಣೆ

ನಾನು/ನಾವು ಅರ್ಜಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಫೋಷಿಸುತ್ತೇನೇ/ವೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು/ ದೋಷಪರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಾನು/ನಾವು ಜಂಬಾಗಾರರಾಗಿರುತ್ತೇನೇ/ವೆ.

ನಂಖಿ

ನಾನು:

ಹೆಸರು

ದಿನಾಂಕ:

ಪದನಾಮ

ನಮೂನೆ -IV

(19ನೇ ನಿಯಮವನ್ನು ನೋಡಿ)

ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೂರನೇ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕವೈಲಿಂಗ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೋರಲು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ.

1. ಅರ್ಜಿದಾರನ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳು

- i) ಹೆಸರು
- ii) ವಿಳಾಸ
- iii) ವೃತ್ತಿಯ ರೂಪರೇಷೆ
- iv) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಯೋಜನೆ (ದಯವಿಟ್ಟು ಅಡಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿರುವ ಸುಸಂಗತ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ)
2. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ವಿವರಗಳು.
3. ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರಪೇಶಾವಕಾಶ ಕರಾರಿನ ವಿವರಗಳು (ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ).
4. ಲಾಭಗಳ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಲಾಭದ ಹಂಚಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ / ಏಷಾರ್ಟ್‌ಟುಗಳ ವಿವರಗಳು.
5. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ವಸ್ತುವನ್ನು/ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿ ರುವ ಮೂರನೆ ಪಕ್ಷಕಾರನ ವಿವರಗಳು.
6. ಉದ್ದೇಶಿತ ಮೂರನೇ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ
7. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದ ಮೂರನೇ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ವಿವರಗಳು.
8. ಅರ್ಜಿದಾರನ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಕ್ಷಕಾರನ ನಡುವೆ ಆಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಒಷ್ಣಿಯ ವಿವರಗಳು.
9. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ/ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭಗಳ ಅಂದಾಜು.
10. ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮೂರನೇ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭದ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಏಷಾರ್ಟ್‌ಟುಗಳು.
11. ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸುಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿ.

ಘೋಷಣೆ

ನಾನು /ನಾವು ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ/ವೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು/ ದೊಷಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಾನು/ನಾವು ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ/ವೆ.

ನಹಿ

ನಾಳೆ:

ಹೆಸರು

ದಿನಾಂಕ:

ವರದನಾಮ

ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ:

- 1) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಒಂದು ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ (BMC) ಯನ್ನು ರಚಿಸಿತರುತ್ತಾರು.
- 2) ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಜನರ ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು. ಈ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಸ್ಥಳೀಯ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ, ಅವುಗಳ ಜಿಷ್ಟಾರ್ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ-ಜ್ಞಾನಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2) ಜೈವಿಕವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಅಥವಾ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ವೈದ್ಯರ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಕರ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ನಮೂನೆ - I

ಅನುಸೂಚಿ

(ನಿಯಮ 15ನ್ನು ನೋಡಿ)

ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪ್ಯಾಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ವೈಖಾನಂತ್ರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯ ಜೋತಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಹೆಸರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಚೆಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಂಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೂ.1000 (ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ) ಗಳ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು,

ಭಾಗ - I

1. ಅರ್ಜಿದಾರನ ಮೂರ್ಣ ವಿವರಗಳು

ಎ. ಹೆಸರು

ಬಿ. ಖಾರ್ಯಂ ವಿಳಾಸ

ಸಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಸಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ/ಎಚೆಂಟ್ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ವಿಳಾಸ

ಡಿ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ರೂಪೇಂಷೆ (ಅರ್ಜಿದಾರನು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಚಯ)

ದಯವಿಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಅದಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ.

ಇ. ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ವರೂಪ

ಎಫ್. ಭಾರತೀಯ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಹಿವಾಟು

2. ಕೋರಿರುವ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶದ ಮತ್ತು ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುವಂಥ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ

ವಸ್ತುವಿನ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನದ ಬಗೆ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ

ಅ) ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗುರುತು(ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು), ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಳಕೆ;

ಆ) ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಂಗ್ರಹಕೆಯ ಭೋಗೋಜೀಕ ಸ್ಥಳ;

ಇ) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ (ಮೌಖಿಕ/ದಸ್ತಾವೇಜಿಯ)ವಿವರಣೆ/ಸ್ವರೂಪ;

ಈ) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ಗುರುತಿಸಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ/ಸಮುದಾಯ;

ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (ಅನುಸಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಿ);

ಎಫ್) ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನನಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥ ಸಮಯಾವಧಿ;

ಜಿ) ಆಯ್ದುಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಪನಿಯ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ;

ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅದರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು

ಪಡೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಳಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ

ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ;

ಎ) ಯಾವುದೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕೆಯಿಂದ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕವೈಖಾನಂತರ ದ ಯಾವುದೇ ಘಟಕಾಂಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದೇ

3. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಜ್‌ನಂಥ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳು.

4. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥ ಸ್ಥಳದ ಗುರುತು.
5. ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಆತ/ಆಕೆ ಸೇರಿದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ, ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಹುದಾದ, ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಡೆದ ಹೇಳಿಂಟ್ ನಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಲಾಭಗಳು.
6. ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಆತ / ಆಕೆ ಸೇರಿರುವಂಥ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಾಗಬಹುದಾದ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ದೊರೆತ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು.
7. ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಭಾರತ / ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಸೊಲಭ್ಯೂಗಳ ಅಂದಾಜು.
8. ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವರ್ಣಣಗಳು.
9. ಸೂಕ್ತವೇಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಮಾಹಿತಿ.

ಭಾಗ - ಬಿ ಫೋಂಷನ್

ನಾನು/ನಾವು

- ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಪ್ರತೀಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
  - ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
  - ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಜೀವಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಎದುರಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
  - ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಹೇಳೆ ಪ್ರತೀಕೂಲವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
- ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಫೋಂಷನ್ ನೇ/ವೆ.
- ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು / ನಾವು ಫೋಂಷನ್ ನೇ/ವೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ದೋಷ ಮೂರ್ಚಿತಿಗೆ ನಾನು/ವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೇ/ವೆ.

ನಹಿ

ಸ್ಥಳ:

ದಿನಾಂಕ:

ಹೆಸರು:

ಪಡನಾಮ:

ನಮೂನೆ - III

(ನಿಯಮ - 22 (4) ನ್ಯಾ ನೋಡಿ)

ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ/ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ/ಮರಸಭೆ/ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ
ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ
----- ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಷಣ ಪರದಿ

1. ಹೀಗೆ
2. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ.
3. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗಳು ಬಗ್ಗೆ
4. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 41 ರಡಿ ಕೈಗೊಳಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಚಟ್ಟಿವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಣೆ
5. ಧಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಡಿದ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಖಿಸಲಾದ ಧಾವಣೆಗಳ ವಿವರಗಳು
6. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಹಣಕಾಸು, ಲೆಕ್ಕಾಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕೆ ಪರಿಶೋಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪರದಿ
7. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಗಣ್ಯವೃತ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ತಜ್ಞರ ಬೇಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ
8. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಕೈಗೊಂಡ ಇನ್ನಿತರ ಅತೀ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ.
